

TIBÍAMAN LIGÁRADAN PÁBLO JOUN CORÍNTONA

Abúsuraguni

¹ Áu Páblo, ában láni Jesucrístu apóstolu áu, láu lugúndan Búngiu, ában le louñajabei lun napúrichijani ugánu luáguti asálbaruni. Úara lúma Timotéo, le wadúje lueígiñe Jesucrístu, nabúrújañoun gárada to jun, jugúra le tílanabei ligílisi to ubúruguboun Corínto, lúma joun sun lánigu Búngiu ja louúbawagubaña Acáya. ² Resíbi jumá abíniruni lúma darángilaü lúmagiñe Wáguchi Búngiu, lúma lúmagiñe Wabúreme Jesucrístu.

Lasúfurirun Páblo

³ ¡Úati quei Búngiu, le Lúguchibei Wabúreme Jesucrístu! Ligía Wáguchibei le gudémejabubei woun, aráanseñu líña lun líchugun gurásu woun furúmieguarügü óra. ⁴ Rúti gurásu woun lídan sun wasúfurirun, lun gíñe gayára lan wafúnrendeirun lúmagiñe ída lúba lan gayára lan wíchugun gurásu joun ámu ja asúfurirubaña, lídan méme luwúyeri igáburi le líchugubei woun. ⁵ Lugúndun ítara quei luweírin wasúfurirun luágu líri Crístu, ítara gíñe werésibirun ában oúnwenbun gurásu lúmagiñe. ⁶ Ligía lébubei wasúfurirun, lun gagúraasun jumá, sálba jugúyame, resíbitiwa gurásu lúmagiñe Búngiu lun gíñe gayára lan jerésibirun gurásu wámagiñe, subúdi jumeíme Wasálbaragüle. Ítara lúba gayára lan jawánduni líbe asúfuriruni le wawándubei,

láu gurásu. ⁷ Derégüdati wafíñen juágu luágu jasígiramémeba lan derébuguñu lídan jafíñen, láu sun weíri lan jasúfurirun. Subúsiti woun luágu láu sun lan jasúfurirun luágu líri Crístu queísi wasúfurirun, jerésibiruba lan gíñe gurásu lúmagiñe Búngiu queísigubeirügü werésibiruni.

⁸ Nidújeñu, buséntiwa lun jasúbudirun luágu sarágu lénreengúnga le wasúfurirubei louúbawagu Ásia. Deréti ouchwagúni ligía, darí yebe lun méreediwa lan lun wawánduni láu wáni woúngua. Jarítaguatiwa yebe luágu woúweguba lán meja lubáragiñe wáfuridun ñígiñe. ⁹ Sandíguaadiwa yebe woúngua queísi gürígia ja síadiwaaña lun jounwen. Wel, lasúseredunbei líra lun wafúnrendeirun lídaangiñe lun weménigidun luágu Búngiu le gabáfubei lun lásaaragüdüniña jiláaña, máma lun wawoúgua lan weménigida. ¹⁰ Séfu lumútiwa Búngiu dán buri meja ligía le yaráfa wabeí lun wounwen, áni leséfuramémeñadiwa lídaangiñe lénreengúnga le gádaanbaliwa guetó, áni rúwamaali weménigi luágu, luágu leséfuramémebadiwa lan, ¹¹ ánjava jíderagua láu jayúmuragun lun Búngiu wawágu. Áni ánjaña ayúmuragua sarágu gürígia wawágu lun Búngiu, sarágubaña íchugutiña eteíngiruni lun Búngiu luágu fuleísei lániwa láu leséfuruniwa.

Ca lan uágu lasáansiraguei Páblo larítagun luágu luweíyasun ubúrugin Corínto

¹² Níjein ában cátei agúndaaragüdütiwa. Iaríñagun warítagun woun luágu gagáburi wamá ában igáburi jarúmati, furáangu, ya uboúagu, jagánaguatima. Íderagua láadiwa Búngiu láu lareíni lun buídu lan

wagáburidun ítara, madügüntiwa ni cátei láu lichú wáu guánarügü. ¹³ Lídán le wabürüjanbei jun tídan wagáradan, úati ni cáta arámudaguati ñi le jásiñerun alíija o gunfaráanda. ¹⁴ Guetó subúdiraüjadün luágu gayára lan jagúndaaragun wáu quei jumáesturungu, chülü lámuga wéyu lun gayáraabei lan jasándiragun júngua buídu buídu láu ugúndani wawágu, ítara quei wagía juágu lídaanme wéyu le lagíribudagüle Jesucrístu ubouágun.

¹⁵ Queísi méja afíñe nubeí luágu gúnda jumá wáu queísi láni Crístu apóstolugu jun, jarítaguatina yebe meja nídin aríjaün furúmiñe, lun nagúndaaragüdünün láu bisída nánün bián weíyaasu— ¹⁶ jarítagutiná yebe nachúlaagun aríjaün lídan nuweíyasun Macedónioun, dan jamúga le nagíribudun Macedóniagiñe, ábaya jamúga nachúlaagun aríjaün. Ítara líña jamúga gayára lan jíderagunina lun nasígiruni nuweíyasun Judéoun. ¹⁷ Madügün numúti. ¿Jálügüdaguñasan júngua ca lan ueígiñe madügün nubálin? ¿Masáminarun numúti funásan quei lubúdubu dan lé meja nariñagubei jun luágu nadügübei lan cátei le? ¿Jarítaguatün luágu ítara níña lan queísi lirájüñü ubou ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu jerérun? ¹⁸ Geféenti Búngiu luágu maríñagun wamá ában cátei jun magúnfulirunga wagía láu. ¹⁹ Sun wagía—Silváno, Timotéo, áu—apúrichijatiwa jun luágu Jesucrístu, le Liraü Búngiu. Áni mítaraanti Crístu quei gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu jerérun, Crístu, súnwandan ladügüni le lariñagubei. ²⁰ Gúnfuli lumúti Crístu sun lidáradun Búngiu jáma lánigu, woun. Ligía

lébubei dan lan le lásurun wadímurejan lúma Búngiu luágu luweírigun, ayúmuragua wagía lun, ába waríñagun “ítaralá” lun warúfuduni wafíñerun luágu ladügüwaba lan lídan líri Jesucrístu. ²¹ Búngiu adügübei lun derégüdagu wamá, wagía júma, lídan wafíñen luágu Jesucrístu, ligía anúadajabaliwa lun wesériwidun lun. ²² Rúlaali Sífiri Sándu wádoun lun larúfuduni luágu lánigu wamá. Sífiri Sándu le wádaanbei, ligía queísibei lasúbudiraja le lúnbei werésibiruni queísi lánigu Búngiu. Queísi ítara líña lubeí, ¿gayáraati funásan ítara wamá queísi gürígia ja aríñagubaña ában cátei áni magúnfuliruntiña láu? Siñáti.

²³ Mídingidina Corínto aríjaün luágu nuweíyasun ñájoun Macedónioun queí yebe narítaguni lugúndunrügü mabúseerun nan nírudaguagüdüünün láu ában ébechuni, geféenti Búngiu luágu líra. Ánjein máma lubeí líña, aráansetina lun nouñabun láu nibágari guánarügü. ²⁴ Máma jamúgatia wabúseeruña waríñagun jun. “Nijánba jafíñera”, derégüdaguaadün lídan jafíñen, busénrügütiwa wíderagunün lúntima lagánwoundun jagúndaarun.

2

¹ Ligía mídinya nubeí bisídaün lun nírudaguagüdüünün. ² Lugúndun ¿ida lubásan gayára lan jamúga nagúndaarun lárigiñe níchuguni íruni joun gürígia ja agúndaaraguagüdübalina? Siñáti jamúga. ³ Ligía nabürüjanbei jun ítara, lun gayára lan jaráanseruni cátei le mégeibei jídaangua lubáragiñe nachülürün júmoun, dánme lámuga nachülürün, mibíjin námuga íruni júmagiñe, jugúya le lúnbei nibíjin ugúndani júmagiñe. Subúdi

numúti luágu láu lan jamúga nasándirun ugúndani, jasándiruña lan jamúga gíñe ugúndani. ⁴ Dán meja le nabürüjanbarun gárada tugúya jun, weíriti meja nidíjeri juágu darí lun nayájun lídan le nabürüjabarun. Máma meja lun nírudaguagüdüünün nabürüjoun jun ítara, nabürüjanun lun jasúbudiruni luweírin nínsiñejabu jun.

Ferú dun lun lé meja afgounjabei

⁵ Le rújalibei íruni láu luríban leménerun, máma rügüñein nun líchiga íruni, rúlumuti gíñe jun lídan ában luwúyeri. Naríñagunbei “lídan ában luwúyeri” lun maweírin lan naweíridaguagüdüni jun. ⁶ Abeíchuni lé meja jariñagubei lídan jadámurin lun líchugúniwa luágu gürígia ligía, buídurügaali. ⁷ Guetó, lúnti ferúduna jumáni, ru jugúyame gurásu lun lueí ladügün sarágu íruni wuríbati lun. ⁸ Ligía nayúmuragunbei jun lúnya jarúfuduni jínsiñejabu lun. ⁹ Abürüjatina jun luágu cátei le lun gíñe nasúbudiruni ánjein aráanse jubei lun jadügüni le nubeíbei jun. ¹⁰ Guetóti, le únti ferúduna jumá furúmieguaügü cátei, ferúduna nubei gíñe, ánjein gíñe níjein lubei cátei le lúnti ferúduna náni gürígia ligía luágu, ferúduna numúti ligíbugiñe Crístu, jueígiñe. ¹¹ Lídan ában cátei líbe líra, mabúseerúntiwa wíchugun lúgaaru lun Máfia lun lanügün ában gürígia le máma láni lárigoún lídoun lubáfu, subúdiwati lumáñaan Máfia buídu buídu.

Madáranġilan lan larítangun Páblo ubúruġu Tróas

¹² Dán meja le nachülürünbei ubúruġu Tróas lun napúrichijani ugánu luáguti Crístu, ába nibíjin ában oúnwenbun cháansi ñi lun nuwádigimaridun luágu

Wabúreme. ¹³ Madárangilaanti narítagun lugúndun madári náni wadúje Títo Tróas lun nagáambun lúma juágu. Ligía nayoúragunbei joun wadújeñu ja Tróasbaña, ába nídin loúbawagun Macedónia lun nadúnragun lúma Títo ñi.

Gáñeitiwa láu lubáfu Crístu

¹⁴ Buíti lasádirun sun cátei. Teínqui wamúti Búngiu le anügüwaliwa lídoun sun fulásu, amáchareina wagía lábugiñe lagúmadijan Wábuti Jesucrístu, le súnwandanbei lagáñeiragüdúniwa lídan sun lénreengúnga. Yúsu lumútiwa Búngiu lídan sun fulásu lun wasúbudiragüdúni ugánu luáguti Crístu, queísi lirímichúniwa líjeme cupáli. ¹⁵ Lugúndun ítara wáña quei cupáli le lágudajabei Crístu lun Búngiu, ñüdúntiwa láu ugánu luáguti Crístu, le queíbei líjeme cupáli, joun ja lúnbaña jerésibiruni ugánu ligía lun jasálbarun, jáma gíñe ja lúnbaña merésibirun jamáni ugánu ligía lun jeféridirun. ¹⁶ Joun ja merésibirunbalin ugánu ligía, ítara líña quei ában íjemeni le gáfarajati, ánjein joun ja erésibirubalin, ítara líña quei ában árani le areídaguagüdúti. ¿Cáti gabáfubei lun lasúbudiragüdúni ugánu luáguti Crístu? ¹⁷ Wagía le loúnajabei Crístu, gabáfutiwa, ladüga mítaran wamá queísi arúfudajatiña yéetiña jagánagua, ja asáansiragubalin linárün Búngiu quei jabúseerun lun jaríjin cába lan jagáñeira lídaangiñe. Lubáragiñe líra, apúrichija wamúti Lerérun Búngiu quei lubeí, ligíbugiñe Búngiu, wagía queísi loúnajan Búngiu ja lídaanbaña ában lúma Crístu.

3

Ugánu luáguti iséri darádu

¹ Dan le waríñaguni cátei le, ¿genége lumúti jun luágu wagúmeseruñaya lan adímureja buídu wawoúgua? ¿Ódi gásu funági warúfudun gárada jámagiñetu ámu mútu jun to adímurejatu luágu lubuídun wagáburi lun gayára lan jerésibiruniwa, o wamúriajan lan gárada júmagiñetu joun ámu mútu, quei jadüga jíbiri mútu? ² Uá, lugúndun jugúya afiñetiña, ítara jíña queísi ában gárada to adímurejatu luágu lubuídun wawádigimaridun jagánagua, ítara jíña quei ában gárada to bürüwañutu tídan wanígi, to gayáraaboun jalíjanun sun gürígia, asúbudiragüdei cátawa lan. ³ Ítara jíña queísi ában gárada to labürüjan Crístu guánarügü, to wedéregeruboun, ában gárada jugúya to abürüjoúboun láu lání Búngiu le wíwanbei Espíritu, máma láu tínta, áni tídan janígi ladügei Espíritu ligía wadágimanu, máma luágu dübü.

⁴ Gayáraati waríñagun luágu buídu lan wesériwidun lun Crístu ladüga wadügüni jeménigiñu luágu Búngiu lun líchuguni ubáfu woun lídaangiñe Jesucrístu. ⁵ Mabáfutiwa lun ni cáta láu wáni woúngua, sun le wayáraabei adüga, lúmagiñe Búngiu liábin. ⁶ Rújali ubáfu woun lun wesériwidun lun láu wasúbudiragüdüni iséri lidáradun jáma gürígia lun jasálbarun. Iséri darádu ligía, mítaraanti quei lé meja binádu, lé meja lánina lúrudu bürüwati le lúnbei lagúnfulirúniwa láu, lánina ában ibágari le erésibirúti lúmagiñe Sífiri Sándu. Lúrudu ligía, le lilúrudun Moisés, arúfudarügü lumúti wafígoun ligíbugiñe Búngiu, figoú ligía, ouweni lafáyeijabei. Ánjeinti Sífiri Sándu, rúti ibágari joun sun ja ánjabaña lun.

⁷ Lilúrudun Moisés le, abürüjouati luágu dübü. Dan le lerésibirubalin lúrudu ligía lúmagiñe Búngiu lun líchuguni joun Israelítagu, ñiñein ában oúnwenbun larúgounga lúmagiñeti Búngiu ligíbuagu darí lun siñá lán meja jariáguni gürígia jagía ligíbu Moisés, lugúndun weíríti lámiridun ligíbu. Láu sun líra, ába éñegucheina lan larúgounga ligía murúsun murúsun. Ánjein láu lubeí sarágu uweíriginu liábin lúrudu ligía le asiádjabei gürígia lun oúweni, ⁸ ¡weírítimaati luweíriginu ugánu le lanügübei Sífiri Sándu woun luágu Wasálbaragüle! ⁹ Ánjein weíri lubeí luweíriginu meja lúrudu le esériwidubei lun larúfuduni wadúnrun ligíbugiñe Búngiu woun, ¡weírítimaati luweíriginu ugánu luágu Wasálbaragüle le adügübalíwa richágua ligíbugiñe Búngiu! ¹⁰ Ni cáta luweíriginu lilúrudun Moisés ligíbugiñe luweíriginu Wasálbaragüle. ¹¹ Ánjeinti weíriginu lubeí meja darádu le lúnbei ladúrarun murúsunrügü dan, weírítimaati luweíriginu darádu le lúnbei ladúrarun lun sun dan.

¹² Ladüga níjein lan eménigini le wawágu, luágu siñá lan leféridiruni ugánu luáguti Crístu luweíriginu, wapúrichijánbei furáangu. ¹³ Madügüntiwa queí meja Moisés, adáuragua láu ligíbu táu ában bélu lun maríjin jamáni Israelítagu léñeguchun larúgounga ligía le siñábei ladúrarun, marámudaguntiwa láu ugánu lánina wasálbarun ni murúsun. ¹⁴ Derétu janígi Israelítagu jagía lun laníchigu lilúrudun Moisés joun, queísigubeirügü jamúga núrein lan bélu darúgu láu jasáminan. Íbini guetó, dan le jalíjan tídaangiñe líburu to lilúrudun Moisés, bélu méme tugúya to luáguboun jasáminan, mígirun

tumútiña lun gunfaráanda jamáni laníchigu binádu lidáradun Búngiu joun, siñáti jasúbudiruni luágu gúnfuliwa lan sun laníchigu binádu darádu ligía lídan Crístu le Wasálbaragüle. ¹⁵ Chülü lúmoun dan le, dan le jalíjanun líburu buri to labürüjaboun Moisés, darúguatu ában bélu láu jachügü lueí gunfaráanda jamá. ¹⁶ Ánjeinti dan le lígiruni ában gürígia binádu ligáburi lun leíbugun lúma Crístu, ába tagídarún bélu tugúya lueí. ¹⁷ Wabúreme Crístu, ligía Espíritu le íchugubei ibágari. Láu Espíritu ligía (le méme Sífiri Sándu) wádan, sálbatiwa, máfaagunga wagía lun wagúnfulirun láu lilúrudun Moisés. ¹⁸ Ligía sun lubeí wagía afíñetiña luágu Crístu, gidáwaaru bélu lueí wasáminan, subúdi wamúti Crístu furáangu, láu sun luweírigun. Ítara wáña quei ában isúbusein to arúfudubalin luweírigun Wabúreme Crístu, áni láu wasígirun íchigei warítangun luágun, sáansiguagüda lumútiwa láni Espíritu murúsun murúsun lun ítara wamá quei ligía.

4

¹ Máburujalá lubeíti warüna, lugúndun rúlaali Búngiu wadágimanu le lábun waríaajan, láu lareíni. ² Mayúsuruntiwa ibíbuni lun wafíñeragüdüniña gürígia luágu Crístu, rúwamuti wanágan luágun cátei le adügübei arámudaguarügü, le nibúsigarídünabei. Masáansirangun wameí Lerérun Búngiu, inárüni rügüñein waríñaga. Ítara líña jasúbudiruni sun gürígia cátawa lan ligíbugiñe Búngiu. ³ Ánjein mafúraangun lubeí werérun luáguti Wasálbaragüle, joun rügüñein ja lúnbaña jeféridirun mafúraangun lan. ⁴ Quei mafíñen jabeí luágu werérun, darúlaali

Máfia, le lubúngiutebei ubouú le, jaríjin lun siñá lan larúgoungadagüdüni ugánu luáguti Crístu le weírigubei, le liyáwabei Búngiu wínwanti, jasáminan. ⁵ Dan le wapúrichijanbei, máma wawouúgua wapúrichija, luágu Jesucrístu wapúrichija, queísi Wabúreme, waríñagati wawouúgua luágu esériwidutiñarügü lan wagía jun, luágu wínsiñejabu lun Jesúsu. ⁶ Lugúndun Búngiu, le méme íchugubalin lámpu siélu lun lagídarúniwa lubúriga, ligía gíñe adúnraaguagüdübalin lilámpun tídan wanígi, lun gayáraabei lan wasúbudiruni luweírigun Búngiu le waríjibeí lídan Jesucrístu.

Abágariduni láu eménigi luágu Búngiu

⁷ Larúgounga le wibíjubei luágu luweírigun Búngiu le lídaanbei Crístu, ítara líña quei ában irisini woun. Barü wamuti irisini ligía lídan fugiábu wágubu, le ítarabei quei ában souúdiéru, lun larijiniwa luágu lúmagiñe lan Búngiu liábin oúnwenbun ubáfu le wawágubei, máma wámagiñe. ⁸ Ítara, láu sun súfuri wamá sun luwúyeri lénreengúnga, súnwandan larúfudun Búngiu ában ũma woun lun wáfuridun lídaangiñe furúmieguarügü lénreengúnga. Níjein dan, weíríti wadíjeri luágu cába lan wadúga, máburujaanti warúna, lugúndun íderagua lániwa Búngiu. ⁹ Eíbaajoúatiwa, mígirun lumútiwa Búngiu joun wáganiñu. Gayáraati jájuchuruniwa, ígira jamáwa múarugu quei jiláaña, siñáti jagúmuchaguagüdüniwa. ¹⁰ Le ñílumuti wouúdin, buséntiña wáganiñu jáfaraguniwa jilágubei quei jáfaruni láganiñu Jesúsu jilágubei. Lúnti ítara lúba lan lun gayáraabei lan larijiniwa lubáfu Crístu le wínwanbei wádaangiñe. ¹¹ Wagía, sun awánja

lan abágarida, yaráfañu wáña lun woúnwen furúmieguaügü wéyu lueígiñe Jesúsu, lun gayára lan larijiniwa libágari Jesúsu wádaangiñe. ¹² Ítara líña lubeíti, láu yaráfañu wamá lun oúweni lun wíchuguni ugánu jun luágu Wasálbaragüle, resíbi jumúti ibágari magúmuchaditi.

¹³ Lariñajare Davíd tídan Lerérun Búngiu. “Afiñetina, ligía nadímurejánbei”, ítara giñéti afiñetiwa luágu Búngiu láu méme ligáburi afiñeni le meja luágubei Davíd. Ligía wapúrichijánbei luágu. ¹⁴ Lugúndun subúdi wamúti luágu Búngiu lan le ásaaragüdúbalin Jesúsu lídaangiñe oúweni, lásaaragüdúbalíwa lan giñe lúnya wabágaridun, úara lúma Jesúsu, ábame lanüguníwa úara júma ligíbugiñoun. ¹⁵ Luágu jáni fuleísei nasúfurirei sun cátei lun gayára lan jagíbedun ja ánjarubaña lun lareíni Búngiu joun, gíbe jamámuga giñe íchugutiña eteíngiruni lun luágu lareíni. Ítara lúba iñurúañu lan líri Búngiu.

¹⁶ Ligía máburujan lubeí warúna. Oúwedeina líña wágubu murúsun murúsun, wawáni, tedérebuguduña ságü wéyu. ¹⁷ Ni cáta le wasúfurirubei lídan ibágari le, lídan le wasáminarun luágu oúnwenbun ugúndani le lúnbei wibíjini yágüta siélu dánme le ñi wamá lúma Crístu lídan luweírigun. Maweírinti lidáani wasúfurirun woun ya ubouágu dan le wasáminarun luágu lúntibei lan dan magúmuchaditi wagúndan siélu. ¹⁸ Marítaguntiwa sarágu luágu cátei lánina ubou le, ladüga murúsuraü lan dan ladúrarun. Le uágubei wíchigei warítagun, luágu cátei lánina siélu, ladüga cátei ligía, lúnbei sun dan ladúrarun.

5

1 Subúdi wamúti lubeíti luágu gayára lan woúnwen lubáragiñe lagíribudun Jesucrístu uboúagun, gayáraati loúnwen wágubu quei teíguadun ában múna weíyaaru. Ánjein asúsereda, subúdi wamúti luágu aráanseeli lan Búngiu lun líchugun ában iséri úgubu woun lun wabágaridun láu, siélu, lun sun dan. Úgubume ligía, mámabei lánina uboú quei ában múna adügütu láu újabu, ábanbei úgubu lánina siélu. ² Buchá wawágu láu úgubu le wawágubei guetó, buséntiwa jamúga tadáurawagún wawáni láu iséri wágubu le lánina siélu. ³ Láume iséri úgubu ligía wawágu, mítaranbádiwa quei uwáni to úati úgubu táu. ⁴ Sun awánja lan abágarida láu úgubu le wawágubei, darítiwa mégeiti luágu, sandígua wagía woúngua láu idíjeri. Máma jamúga wabúseeruña woúnwen lun weréderun quei uwáni úouga úgubu táu, le wabúseerubei, lun lasáansiragun wágubu le gagúmuchadibei furése furése lídoun wágubu le magúmuchadibei, moúnwenga wagía. ⁵ Búngiu aráanserubaliwa lun gabágari wamá le magúmuchaditi, áni rúlaali Sífiri Sándu woun queisi larúfudajan luágu ítara lúba lan.

⁶ Gúndaatiwa lubeíti súnwandan, láu sun subúdi wamá luágu sun lan awánjagua lan uboúagu abágarida lídan wágubu, boúgudiñadiwa lan tuei wában yágüta siélu, máma lan lúmañadiwa Wabúreme. ⁷ Ya uboúagu, siñáti waríjini Crístu, gayáaarügüti wafíñerun luágu. ⁸ Gúndaatiwa láu furúmieguarügü cátei le gádaanbaliwa, láu sun jamúga jímein wamáni lun wígiruni ibágari le ya uboúagu lun woúdin agánawa lúma Wabúreme

Jesucrístu siélu. ⁹ Ligía wáfaagunbei lun wadügüni lugúndan Wabúreme súnwandan, ya wagía yebe ubouágu, yágüta wagía yebe siélu. ¹⁰ Lugúndun sun wagía, waráramuba ligíbugiñe Crístu lun werésibiruni cáda ában le lúnbei werésibiruni, según buíti o wuríbati lé meja wadügübei dán meja le ubouágugiwa.

Ugánu lánina darángiläü

¹¹ Ligía, quei subúdi wabálin lanúfudewa lueí lagúseragüdün Wabúreme, áfaaguatiwa lun wafiñeragüdüniña sun gürígia. Subúdi láali Búngiu cátawa lan, áni agúrabatina lun giñe subúdi jumáni. ¹² Máma wadímurejañaya buídu wawougua, wíchuguña ában cháansi jun lun jasándiragun júngua gúndaañu wáu, lun gayára lan jounabuniña arúfudajatiña jagánagua ja apántajabaña luágu lubuídun jarúfudagun jóungua bougudi jabíti, áni tídan janígi mabuíduntiña. ¹³ Ánjein weíri lubeí wesériwidun lun Búngiu darí lun warijín camá lülüñein wáu, ladüga luweírin wínsiñejabu lun Búngiu lasúsereda. Ánjein genége lubálin luágu wesériwiduña lan lun Búngiu láu ában lidíli ichügü, ladüga luweírin wínsiñejabu jun wadügei. ¹⁴ Mósu nesériwidun lun Crístu táu sun nanígi lárigiñe larúfuduni luweírin línsiñejabu woun láu loúnwen lídan wafúlasun súngubei. Queísigubeirügü jamúga jilá jamá sun gürígia úara lúma dán meja le loúnwenbei. ¹⁵ Jiláti Crístu jawágu súngubei, lun sun lan ja ánjabaña lun jerésibiruni ibágari lídaangiñe, mámaali lámuga joun guánarügü jabágarida, lun jabágaridun lun Crístu le ouwebei jawágu, sará ligía lídaangiñe ouweni. ¹⁶ Ligía manügün wabeí ni ában

quei janügün lirájüñü ubouü gürígia, según bougudi jabíti. Luágu méja ában dan, barü wamuti meja Crístu quei janügüni lirájüñü ubouü, mítaranjaali guetó. ¹⁷ Le lubeíti lídaanbei ában lúma Crístu, ábanjali gürígia iséri, gumúja sun cátei le lánina binádu ligáburi, labágariduña ában iséri ibágari lúma Crístu.

¹⁸ Adüga lumúti Búngiu sun cátei le. Gáganiguatiwa meja lúma ladüga wafígoun, ába louñajani Crístu lun lachíbuni wafígoun, gayára lámuga gamádagua wamá luma. Rulumuti wadágimanu ligía woun lun waráandaragüdüniña sun gürígia lúma. ¹⁹ Le nariñagubei, láu louñwen Crístu lídan wafúlasun, arúfudati Búngiu ában üma woun lun gayára lan lagídarúniwa wadúnrun luágu wafígoun ligíbugiñe, gayára lámuga gamádagua wamá lúma. Oúnaja lumútiwa lun waríñaguni le joun sun gürígia. ²⁰ Wayábiña lubeíti queísi wügüriña ja louñajabaña Crístu, queísigubeirügü jamúga layúmuragun Búngiu guánarügü jun wádaangiñe. Ayúmuraguatiwa lubeíti jun lueígiñe loubadina Crístu. aráandara jumá lúma Búngiu. ²¹ Madügünti Crístu ni ában figouü, rulumuti Búngiu sun lidúnrun wafígoun luágun Crístu lun láu lan lídan wamá ában lúma, lun wachülürün abágaridei ibágari lánina isuruni le labúseerubei Búngiu lun wabágaridun.

6

¹ Wagía, queísi ñadágimeintiña úara lúma Búngiu, ayúmuraguatiwa jun lun jarúfuduni láu lubuídun jigáburi luágu máma lan luágu ni cáta jerésibirei

lareíni Búngiu jun. ² Laríñajare Búngiu tídan Lerérun.

Nagáambubei bagúajan nun lídan nidáani lun fuleíseijabu nan joun gürígia,

níderagubadibu lídan nuwéyuri lun nasálbarun gürígia.

Chülújali lidáani Búngiu lun fuleíseijabu lan joun gürígia, niján buri wéyu le luwéyuribei Búngiu lun lasálbaruniña gürígia.

³ Áfaaguatiwa lun úaragua lan wagáburi lúma wapúrichijan, lueí jamúga jeréderúniwa gürígia lueí jagáambuníwa. Mabúseerúntiwa jamúga wanügün minébesei lun luwádigimari Búngiu láu wagáburi, ⁴ busénrügütiwa warúfuduni lídan sun cátei luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía, láu luweírin wagúraasun lun wawánduni asúfuriruni, mégei, lúma lénreengúnga. ⁵ Beíjamaadíwa, dáüjamáwa, ínhajoúatiña gürígia lun jeíbaajaniwa, jéreti wawádigimari lun Búngiu darí lun wasándirun oúnwenbun lubúcha uágu. Reídeijadiwa marúmugunga, áfaaga wagía ilámaü. ⁶ Arúfuda wamúti giñe luágu esériwidutiña lan lun Búngiu wagía láu larúman wabágari, láu lisúbudin linárün Búngiu woun, láu wagúraasun lúma wareíni, láu warúfuduni lubáfu Sífiri Sándu le wádaanbei, láu wínsiñejabu le tímatimaati, ⁷ láu wáni ugánu le lánina inárüni, lúma láu lubáfu Búngiu wádan. Yúsu wamúti lárumatena lubuídun ibágari, dándu lun woúdin jabároun wáganiñu quei lun waráramuniña dan le jayábin wabároun. ⁸ Níjein dan ibíjatiwa inébesei, níjein dan anábawaguatiwa. Níjein dan adímurejóuati buídu wawágu, níjein

dan adímurejóúati wuríbati. Níjein dan, oúsera jamútiwa quei yéetiña, níjein dan quei wügüriña ja aríñagutiña inárüni. ⁹ Níjein dan, oúsera jamútiwa quei ibídiñewatiña, níjein dan quei subúdiwatiña buídu, níjein dan, agúrabañu wáña lan woúnwen, awánjagua wínwanlu, ígirati Búngiu lun wasúfurirun, lun wafúnrendeirun lídaangiñe, ¹⁰ moúnwentiwa lídaangiñe asúfuriruni ligía. Láu sun níjein lan cátei lun lírudaguagüdüniwa, níjein gíñe ugúndani lúmangiñe Búngiu tídan wanígi. Láu sun gudéme wamá según ubou, aríñagatiwa joun gürígia luágu irísini inárüniti le gayáraabei jadáriruni lídan Jesucrístu, láu sun úa lan ni cáta wáma según jarítangun lánigu ubou, ibíja wamúti sun cátei lídaangiñe Crístu.

¹¹ Wadújeñu Coríntona, adímurejaadina jun láu furáangu, dará náaru nanígi jun le gumúti, le luweírin jínsiñe nun. ¹² Masáansiragúnti wínsiñejabu jun, láu sun afíñetina luágu sáansigua lan jínsiñejabu woun. ¹³ Ayúmuraguatina jun quei layúmuragun ában úguchili joun lirájüñü lun jínsiñejabu jumá woun le gumúti, queísi wínsiñejabu jun.

Aganoúati Búngiu wádan

¹⁴ Magámarida jumá gürígia ja mafiñetiña luágu Crístu, lugúndun janügüba ában ibágari le múaraanti. Mamádaguati ísuruni lúma wuríbani, siñáti gíñe gamádagua lan larúgounga lúma lubúriga. ¹⁵ Siñáti níjein lan úarani lídan Crístu lúma Máfia, siñáti gíñe lúaradun ában afíñeti luágu Crístu lúma ában le mafiñeti. ¹⁶ Siñáti gadúnama jamá sándu tídan lúban Búngiu, áni lúban Búngiu le wínwanbei wagía, quei laríñagun Búngiu guánarügü.

Naganoúba jagánagua, eíbuga áume jagánagua,
 áuba Jabúngiute, jagíame nánigu.

¹⁷ Ligía gíñe laríñagunbei Wabúreme Búngiu.

Furíjuma jagánaguagiñe ja mafíñebaña nuágu, díse
 jumá jaweí, líña Jabúreme.

Mádaragua jumá júngua lídoun le wíyebai.

Ábame nerésibirunün,

¹⁸ ábame ában nan úguchili jun,

jugúyame nirájüñü, líña laríñagun Jabúreme, le
 Súnti Gabáfu.

7

¹ Ítara líña lubeíti, nidújeñu jínsiñetiña nun, niján
 buri dimúrei le líchugubei Búngiu woun. Ligía lúnti
 lubeí wachíbuni sun luwúyeri iwíyeni wawáriuá,
 dándu lueí wágubu quei tueí wawáni. Áluaja wamá
 lun jarúma lan wémeri le gumúti lúma Búngiu,
 ladüga luweírín inébesi le wawágubei lun Búngiu.

Lasáansiragun jagáburi Coríntona

² ¡Rújuma ában ubáraü woun tídan janígi!
 Madügüngidiwa dáñu lun ni ában, maríbadagüdün
 wagía ni ában, mayéedagun. ³ Mára naríñaguñein
 le lun níchugun jidúnrun, lugúndun queí buga
 naríñaguni jun, tídaañadün nanígi, lídaañadiwa ában
 ínsiñejabúni le mébejati, lídan yebe ibágari o lídan
 yebe ouweni. ⁴ Weíríti nafíñen lúma nugúndan
 jáu, labádinagua sun le nasúfurirubei, sandítina
 dügüdaguaü, áni buin níña gíñe láu ugúndani,
 jueígiñe.

⁵ Lúmagiñé meja wachülürün Macedónioun,
 meméraagüngidiwa, darírügütiwa lénreengúnga
 lídan sun fulásu geyéguá wáu, geyéguati wuríbu

wáu, weíriti wadíjeridun juágu. ⁶ Ánjeinti Búngiu, le íchugubei gurásu joun ja magúraasunbaña, ába líchugun gurásu woun láu lachülürün Títo, ⁷ áni mámarügü láu lachülürün, lugúndun gíñe gagúraasun lan juágu. Aríñagati woun luágu luweírin jabúseerun jaríjiniwa, abájüdagua ligía woun luágu íruni le juágubei luágu le asúseredubei lúma luágu luweírin jabúseerun lun jóudin láu nerérun jun. Ábatima nagúndaarun láu líra.

⁸ Láu sun jírugua jumá tadüga gárada to nabürüjaboun jun, maságürijaantina luágu, guetó. Aságürijatíná meja furúmiñe láu nasúbudiruni luágu jírugua jumá tadüga gárada tugúya luágu murúsun dan. ⁹ Guetó gúndaatina, máma ladüga jírudagun, ladüga sáansiguagüda láni írudaguni ligía jigáburi. Áfaga jumúti íruni ligía lídan ában igáburi le áubei lagúndaara Búngiu, ítara líña lubeíti madügüntiwa ni murúsun dáñu jun. ¹⁰ Lugúndun dan le wíchugun üma lun Búngiu lun layúsuruni íruni le wawágubei ladüga luríban wagáburi lun lasáansiraguni wagáburi, barü lumútiwa lídoun asálbaruni le magúmuchaditi, maríbaanti íruni ligía woun. Ánjein wanüga íruni ligía queísi janügüni lirájüñü ubou, magáraragunga wagía lun Búngiu, lanügübadiwa lídoun féridi lun sun dan. ¹¹ Awánda jumúti íruni queísi labúseeruni Búngiu, áni jaríja jumeíti le asúseredubei guetó lídaangiñe jawánduni íruni ligía! Tadüga gárada tugúya, ába jatátirun asáminara buídu cába lan jadüga láu wügüri le afígounjabei jagánagua. Arúfuda jumúti luágu magúndan jumá láu figou le ladügübei, áni gáñitün luágu busíganu le líchugubei jun, janúfudetün lueí jamuga

jabeichúniwa lueígiñe. Ába jabúseerun jaríjinina lun nasúbudiruni jínsiñejabu nun. Weíriti jabúseerun lun jadügüni le richábei, lun jabeíchuni le adügübalin figou, adüga jumáli sun le lúnbei jadügüni lun jaráanseruni cátei le. Madúnrunjadün guetó. ¹² Dan lubeíti le nabürüjanbarun meja gárada tugúra jun, mámadügüya jamúga ladüga nasáminaruña lan sarágu luágu gürígia le adügübalin wuríbani, ni luágu le asúfurirubalin lueígiñe, nabürüjanbarun lun geféen júma ligíbugiñe Búngiu luágu luweírin jínsiñejabu woun. ¹³ Ligía ragüguaadiwa lubeí woúngua.

Lánwoun sun gurásu le barü wamáalibei juágu, oúnwenbun wagúndan láu waríjini luágu gúnda lan Tító, íderagua jumáli sun jugúya lun lasándirun darángilaü. ¹⁴ Adímurejatina bugája buíti juágu lun Tító, áni gúnfuli jumúti nerérun juágu. Quei sun lan le aríñaga wamáalibei jun, inárüni, ítara líña giñe inárüni lan le waríñagubei lun Tító, luágu gunda wamá jáu. ¹⁵ Áni weíritimaati jínsiñe lun dan le larítangun luágu jadügüni sun jugúya le lamúriajabei júma, luma luágu jerésibiruni láu ában inébesei luma idíjeri lueí jamúga jemégeiruba lan lídan jagúnfulirun láu lerérun. ¹⁶ Gúndaatina láu gayára lan nafíñerun juágu le gumúti.

8

Wíchugun joun gudémetiña

¹ Guetó, nidújeñu, buséntina nabájüdagun jun luágu lareíni Búngiu joun tílana sun ligílisi buri to loubwaguboun Macedónia. ² Láu sun ában lan oúnwenbun óuchawaguni lun jafíñen lénreengúnga le

jadárirubei, gúndaatiña buídu, áni láu sun gudéme jamá, rújaña lídan jíderawagún ja gudémebaña Jerusalén camá jamuga rísitiña. ³ Geféentina luágu rújamaali lan sun le jayáraabei láu sun tarúman janígi, ru jagía sügü láu lé yebe jayáraabei. ⁴ Ayúmuraguatiña sarágu woun lun wígiruniña lun jíchuguni jafáran lídan jíderawagúniwa idújeñu lueígiñe Jesucristu. ⁵ Adügatiña sügü láu lé yebe wagúrabubei jadügün, furúmiñe, ába jedéregeragun jóungua le gumúti lun Wabúreme Jesucristu, lárigiñe ába jedéregeragun jóungua woun, queísi lugúndan Búngiu. ⁶ Weíríti jabúseerun jíchugun, darí lun wayúmuragun lun Títo lun lagíribudun júmoun lun gayáraabei lan lagúmochaguagüdüni labúdajoún seínsu lé meja lagúmeserubei jídan. ⁷ Jugúya ubáraübei lídan sun cátei—lídan jafíñen, lídan jisúbudin luágu Lerérun Búngiu lúma jubáfu lun jarúfudajani furáangu joun ámu, lídan jabúseerun jesériwidun lun Crístu, lúma lídan ínsiñejabuni woun —lúnti lubeíti gíñe ubáraü jumá lídan ídejani le.

⁸ Máma naríñaguñein le jun quei ában gumádi, busénrügütina jasúbudiruni jabúseeruni ja jíbiri jídejan, lun gayáraabei lan gíñe jarúfuduni jínsiñejabu láu jíchugun táu sun janígi quei jagía. ⁹ Jarítagua jumá luágu lareíni Wabúreme Jesucristu woun. rísiti bugája dan le siélu lan, ába lagúdemedun láu liábin ubouágun ladüga línsiñejabu woun, lun gayáraabei lan wayábin lun warísidun lídaangiñe lugúdeme.

¹⁰ Luágu jáni fuleísei naríñagei narítangun jun luágu cátei le. Gumésetün buídu lídan irúmu le ásügürübei, mámarügü láu jatátirun abúdaja

seínsu joun, adüga jumúti gíñe táu sun janígi. ¹¹ Guetó lubeíti, ítara méme jumá darí jagúmuchuni abúdajani luágu, láu méme ugúndani lé meja juágubei lúmagiñe furúmiñeti, íchigeina según le júmati. ¹² Lugúndun ánjein íchiga ában gürígia sun le liyáraati según le lúmabei, láu sun lugúndan, gúndaati Búngiu láu, áni resíbi lumúti le líchugubei gürígia ligía, mamúriajan lumúti Búngiu le úati jáma gürígia.

¹³ Mára lun jáfagun mégei ladüga jíderagun ámu, ¹⁴ le busénwabei, lun ñi lan úarani jídan. Guetó, níjein júma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei ámu, lídaanme ámu dan, níjeinbei jáma lun jabuínchagüdüni le jemégeirubei. Ítara lúba ñi lan úarani, ¹⁵ quei taríñagun Lerérun Búngiu. “Le gíbebei úma, mígiragunti lúma, le míbebei úma, memégeirunti lun.”

Tító jáma líbirigu

¹⁶ Teínqui numúti Búngiu luágu líchuguni ayúmajani méme le líchugubei nídoun tídoun lanígi Tító lun líderagunün. ¹⁷ Gúndaati Tító lúnya lídin aríjaün quei namúriajani lúma, áni afíñetina luágu weíri lan labúseerun lúnya laríjinün darí jamúga lun lídin láu láni lúngua maríñagunga áu ni cáta lun.

¹⁸ Úara lúma Tító, woúnajaña ában idújei le uágubei buídu lan jadímurejan tílana sun ligílisi, luágu lubuídun luwádigimari lun labúrchagun ugánu luágu Wasálbaragüle. ¹⁹ Áni mámarügü líra, anúadaja jamúti gíñe tílana buri ligílisi idújei ligía lun ladügün weíyaasu wáma lun líderagun lídan loúndarün seínsu le. Wadügüñein

wadágimanu le, le lánina ídejani, lun wíchugun ugúndani lun Búngiu, lun gíñe warúfuduni luágu busén jamá afíñetiña lun jíderaguniña jadújeñu ja gudémebaña. ²⁰ Waráanseruñein sun cátei lébei lun míchugun wamá lúgaaru lun ladímurejoún wuríba wawágu lueígiñe loúndarun seínsu le wadügübei. ²¹ Wáfaaguña lun wadügüni sun cátei láu arúmani, mámarügü ligíbugiñe Wabúreme, jagíbugiñe gíñe gürígia.

²² Woúnajaña gíñe ábanya jádaangiñe wadújeñu lúma Títo lúma le ában. Wügüri le, arúfuda lálalibei luweírín labúseerun lesériwidun lun Crístu woun lídan sarágu luwúyeri, guetótima láu oúnwenbun afíñeni le luágubei luágu jíchuguba lan sarágu seínsu láu sun jugúndan. ²³ Le álügüdajati libügürü Títo, aríñaga jumá lun luágu nouba lan, luágu luwádigimariña lan núma lun wesériwidun jun. Ánjaña álügüdaja jabügürü biáma idújeñu lueígiñe Jesucrístu ja lúmabaña, jaríñagame joun luágu jounajan lan tílana ligílisi buri, luágu jiñúragüdüñein lan líri Crístu láu lubuídun jagáburi. ²⁴ Ítara líña lubeíti, resibi jumáña láu ában ínsiñeni le tímatimaati lun gayáraabei lan jaríjini wügüriña jagía luágu inárüni lan lubuídun werérun juágu, áni lun gíñe jasúbudirun sun jíbiri tílana buri ligílisi luágu ínsiñejabuni le juágubei jádaangiñe wügüriña jagía.

9

Loúndarún seínsu joun idújeñu ja gudémebaña

¹ Luágu loúndarún seínsu joun idújeñu lídan afíñeni, memégeirunwati lun nabürüjan jun,

² lugúndun subúdi náali lubuídun jugúndan lun

jídejan. Súnwandan naríñagun joun loúbawaguna Macedónia láu ugúndani luágu jugúya lan Acáyana aráanseñu jíña lan lun jídejan lúmagiñe lídan irúmu le sügüjalibei, áni jíbe-ágei Macedóniana ragüjaña giñe dügüdaguau láu jagáambun luágu luweírín jáfaagun luágu ídejani le. ³ Láu sun líra, noúnajaña idújeñu jun nubáragiñe lun jaráanseruni luáguti labúdajoún seínsu, lun mámabei lan iyéeni, buíti le naríñagubei juágu libügürü cátei le, lun abúdajoúali lan sun seínsu lubáragiñe nachülürün jumóun, ⁴ ñüdüdügü jañeín jádaangiñe Macedóniana núma, jadárirarünme maráanserunga. Líchuguña jamúga líra busíganu woun, júntima, lárigiñe rúwamaali lan sarágu wafiñen juágu. ⁵ Ligía narítangunbei namúriajan jáma idújeñu ja lun jóúdin bisídaün nubáragiñe, lun giñe jíderagunün abuínchagüdei seínsu le uágubei jariñaga jóúndarun. Ítara, aráanseñu lúba seínsu le jóúndarubei lun jaráfuduni jareíni, máma quei ában cátei le lúnti wafósurunün luágu.

⁶ Jarítagua jumá luágu cátei le. Le loúguati lábunagun, loúguabei giñe lalúbajan, le gíbeti lábunagun, gíbebei giñe lalúbajan. ⁷ Cáda ában jádaangiñe, lúnti líchugun queísi ligáburi larítangun, máma láu magúndani ni ladúga aríñawagúa lan jun lun jíchugun, lugúndun jínsiñejabuti Búngiu lun le íchugubei láu ugúndani. ⁸ Gayáraati líchugun Búngiu sun luwúyeri abíniruni jun gíbe, lun ñi lan le jabúseerubei júma súnwandan lun jabágaridun, ñi ligíame giñe sarágu júma lun jídejan. ⁹ Taríñajare Lerérun Búngiu luágu gürígia le íchugubei sarágu.

Rújali sarágu joun gudémetiña,

áni reídeiti cátei buíti le ladügübei lun sun dan.

¹⁰ Búngiu, le íchugubalin ílaü lun lábunún, ában lalúbajagüdün sarágu lídaangiñe lun gayára lan weigin buídu, líchuguba giñe jun lun gayáraabei lan jedéweejan sarágu joun gudémetiña queísigubeirügü ílaü le ábunúbei. Ábame laweíridagüdüni Búngiu murúsun fuleísei le jadügübei joun, daríme lun jabíjin oúnwenbun abíniruni lúmagiñe Búngiu queísi ában oúnwenbun alúbajani. ¹¹ Jugúya, jibíjuba sarágu súnwandan lun gayáraabei lan jíchugun sarágu, áni dánme le jerésibiruni wadújeñu seínsu le lúnbei jounajani joun wáma, weíribei jateíngiruni Búngiu. ¹² Lugúndun láu wíchuguni íderawaguni le joun wadújeñu, máma wíchiga rügüñein seínsu le jemégeirun joun, wadügüña giñe lun jíchugun sarágu eteíngiruni lun Búngiu láu líra. ¹³ Jíchuguba uweíriguni lun Búngiu lugúndun arúfuda lumúti ídejani le joun luágu adüga jumáni le lubeíbei Crístu, jíchuguba giñe uweíriguni lun Búngiu luágu íderawaguni le jíchugubei joun lúma joun súngubei. ¹⁴ Ábame jayúmuragun lun Búngiu juágu láu sarágu ínsiñejabuni jun luágu luweírín lareíni Búngiu le larúfudubei jídaangiñe. ¹⁵ ¡Teínqui wáña lun Búngiu, luágu rújali lan ában oúnwenbun cátei woun le siñá wabeí adárrira dimúrei le buídurügüti ubuídun lun wadímurejan luágu! Cátei ligía, Liraü.

10

Lubáfu Páblo queísi apóstolu

¹⁻² Aríñawagúati luágu gudémegeu nan dan le júma nan, ánjein lan dan le díse nan jueí, derégüda lan nouserun júma. Áu Páblo, ayúmuraguatina

jun láu ában ünabuni lúma ában areíni líbe le larúfudubei Crístu, lun mafósurun jubádina lan lun narúfuduni nubáfu láu nafáyeigüdünün luágu wuríbati le jadügübei, dánme le nachülürün júmoun. Sáansi jumeí ligáburí jarítangun wawágu, jugúya le aríñagubei luágu lun lan waríjin cába lan waságara lídaangiñe wesériwidun lun Crístu. Ánjein madügün jumá, aráansetina lun nagágibudagun júma. ³ Inárüni luágu ubouáguna wamá láu sun jadébilin güriía ubouáguna, máma queísi wügüriña lánina ubou le wawúribuja luágu wuríbani. ⁴ Máma ubouáguna áruma to áuboun wawúribuja, larúmate Búngiu wayúsuruboun lun tagünrinchagun érei. ⁵ Ítara líña lubeíti, láu lubáfu Búngiu güriigua wamúti sun arítangun le múaraanbei lúma linárün Búngiu, lúma sun cátei le abúseerúbei leréderuni lasúbudirúniwa Búngiu. Sun giñe jasáminan güriía ubouágu rúwamuti lábugiñoun lubáfu Crístu lun lúaraduba lan láu le lubeíbei. ⁶ Áni lárigiñe jíchaagun júngua le gumúti lábugiñoun lagúmadijan Crístu, aráanseñu wáña lun wasúfuriragüdüniña ja magáambadiñabaña lun.

⁷ Barü jumuti cátei quei larijiniwa bougudigiñe libíti. Aríñagatina jun luágu ánjein lan chou rugua lubeí ában güriía lúngua luágu lánigu lan Crístu, lúnti giñe lasúbudiruni luágu ítara méme líña lan lánigu wamá giñe Crístu. ⁸ Fágua jarítangun luágu néredun murúsun lueí le lubúdubu luágu nubáfu queísi láni Crístu apóstolu, úabei nibúsigari nan luágu líra, lugúndun Búngiu guánarü rúlaali ubáfu le nun lun nawáanseragüdüünün lídan cátei lánina Búngiu, máma lun nagünrinchaguni jafíñen,

queísi jadügüni arúfudajatiña jagánagua guetó. ⁹ Mabúseerúntina lun jarítangun luágu náluguña lan nebélaagüdün anúfudei jídoun táu nigáradan. ¹⁰ Aríñagatiña náganiñu luágu abürüja nánun gárada queísi ában gürígia láuti sarágu ubáfu, áni derégüdatí nege nerérun jun tídan, dan le júma nan, débilitiná nege, áni mínsiñegu lán nege ligáburí nadímurejan. ¹¹ Furúmieguarügü le aríñagubalin cátei le, lúnti gíñe lasúbudiruni luágu ítara lan quei nubeí láu dimúrei díse jueí, ítara núba lan gíñe dánme le júma nan.

¹² Míchaaguntiwa woúngua jámoun ja adímurejabaña buídu jawoúgua, mítaraantiwa quei jagía. Jagía, adügatiña ában libídiouniga áu láu jamísuraagun joúngua láu guánarügü jamísuraagüle lúma láu jíchaagun joúngua jámagua. ¹³ Wagía, mapántajaanbadiwa luágu wawádigimaridun lun Búngiu lídan ában fulásu le ñíllumuti míchugun lan Búngiu ũma woun lun wesériwidun lun ñi, queísi jadügüni arúfudajatiña jagánagua guetó. Búngiu arúfudubalin lébeja fulásu le lúnbei wawádigimarini lun, áni ligía ánjarubei lun wachülürün júmoun ubúrugun Corínto. ¹⁴ Ligía mídin wabeí sügü láu le labúseerubei Búngiu wadüga lídan le wáfaagun lun wíderagunün, ladüga wagía anügübalin ugánu luáguti Crístu jun furúmiñe. ¹⁵ Mapántajaantiwa láu wadágimanu le jadügübei ámu, camá jamuga wadüga. Agúrabarügütiwa lun quei lan lagánwoundun jafíñen, gayáraabei lan wawádigimaritima jagánagua, súnwandan quei lugúndan Búngiu. ¹⁶ Lárigiñeme, jarítaguatiwa wadíseduntima lun wapúrichijani ugánu lánina

asálbaruni lídan buri fulásu le díseti jueí, le ñí lumuti magáambungiña lan luágu Crístu, lueí wapántajan luágu wadágimanu le jadügübei ámu, camá jamuga wadüga.

¹⁷ Le busénti ladímurejan luágu uweíriguni, ladímureja luágu luweírigun Crístu, máma luágu luweírigun guánarü. ¹⁸ Lugúndun gürígia le buídubei, máma le adímurejabei buídu luougua, le uágubei buídu lan ladímurejan Wabúreme Crístu, ligía buídubei.

11

Páblo jáma yéetiña ja aríñagubaña luágu apóstolugu jamá

¹ ¡Buséntina jamúga lun jawánduni libídiouniga náu murúsun! Awánda jumá, ² lugúndun eméendütina jáu láu ában eméendüni le lúmagiñeti Crístu, lueí jamuga jígiruni Crístu. Áu asúbudiragüdúbalin Crístu jun, ába júaradun lúma, áni le nabúseerúbei, lun gayáraabei lan nedéregerunün lun quei ában irájü jarúmatu to amárieidutu lúma ábanrügü wügüri. ³ Ítara quei layéedunun Máfia Éva, janúfudetina lueí gíñe jígiraguagüdün júngua lun jeyeedún lídan jarítangun, lueí jesériwidun lúnrügü Crístu táu sun tarúman janígi. ⁴ Naríñagubalin le, ladüga resíbi jumáaña ja ññubintiña adímureja iyéeni jun luágu Crístu, áni bulíeiguatün lueí cátei inárüniti le warúfudajabei jun. Resíbitün gíñe ában espíritu láu ugúndani ámu lueí Sífiri Sándu le resíbi jumáalibei láu warúfudajan jun, resíbitün gíñe ában ugánu lánina asálbaruni jámagiñe le ámu lueí ugánu lánina asálbaruni

le agáamba jumáalibei wámagiñe. ⁵ ¡Affñetina luágu múnabun nan sügü jáu súper-apóstolugu ja jafálarubaña! ⁶ Fágua ibídiouguati láu ligáburi nadímurejan, mabídiounigati láu nisúbudin, áni arúfuda wamáali le jun súnwandan lídan sun le adüga wamáalibei.

⁷ ¿Ódi wuríbati nadüga napúrichijani ugánu lánina asálbaruni jun magúburajanga áu ni cáta, ünabudaguagüda núngua ítara lun niñúragunün lídaangiñe binádu jigáburi? ⁸ Barütina seínsu jámagiñe tilana ámu buri ligílisi láu nerésibiruni le jafáyeirubei nun, lun nayúsuruni esériwida jun magúburajanga naün. ⁹ Áni dan lé meja níjein lan nemégeirun dan le júma nubeí, merédetina quei ijürügu lun ni ában, idújeñu ja ñübinbaña Macedóniagiñe, jagía íchugubalin le nemégeirubei nun. Ítara líña náfaagun lun mámabadina lan ijürügu jun lídan ni cáta, áni ítara méme lúba nadüga. ¹⁰ Ítara quei chouuru náni luágu subúdi náni linárün Crístu, ítara líña gíñe nasúbudiruni luágu manügübadina lan seínsu lúmagiñe ni ában lídan sun Acáya, lueí jamuga lagídarúniwa lébuna ugúndani le nuágubei, lun gayára lan nesériwidun jun magúburajanga. ¹¹ ¿Cásan uágu nadímureja ítara? ¿Ladüga funásan jimísiñe nun? Subúditi luweírin jínsiñe nun lun Búngiu.

¹² Nadüga mémebei le nadügübei lun míchugun nan lúgaaru joun arúfudajatiña jagía ja áluajabaña lun gayáraabei lan jaríñagun luágu ítara méme líña lan jesériwidun jun queísi wagía. ¹³ Máma Crístu oúnajabaliña yéetiña jagía jagánaguóun láu sun jafámurun camá lánigu Crístu apóstolu

jagía. ¹⁴ Áni máma cátei terénchati le, lugúndun Máfia guánarügü arúfudaguati lúngua quei ánjeli le íchugubalin larúgounga, ¹⁵ ligía giñéti jafámurubei ja esériwidubaña lun queiési gürígia ja adügütiña buíti. Wel, lachülürüba wéyu lun jerésibiruni le jadúnabei luágu wuríbani le jadügübei.

Lasúfurirun Páblo luágu lesériwidun lun Crístu queiési apóstolu

¹⁶ Naríñaguñaya jun. Úa la ni ában arítaguti luágu ladüga lan lülü lan náu nadímurejanbei jun ítara, ánjein jarítagua jubálin ítara, ígira jumána lun nadímurejan jun quei ában lülü táu, lun gíñe gayára lan napántajan murúsun. ¹⁷ Dan le nadímurejan buíti nuóúgua, madímurejaantina láu ában ünabuni quei ligáburi ladímurejan Crístu, nadímurejan quei jadímurejan ibídiouguatiña áu. ¹⁸ Queísi japántajan arúfudajatiña jagánagua láu buri cátei le lánina ubou le, napántajaba gíñe. ¹⁹ ¡Quei lanárimebei lichú jáu, awánda jumútiña lülü táu láu ugúndani! ²⁰ Lugúndun awánda jumútiña ja afósurubalün lun jesériwidun joun, jáma gíñe ja aságarubalin le júmati, ja anügübalün jánime, ja oúserubalün quei ni cáta, ja agáyuajabaña jigíbuagun. ²¹ Láu sun nibúsigari nan lun naríñaguni, ¡weírítí buga wedébilin lun wadügüni cátei líra!

Ánjeinti le uágubei gayára lan janáangun jóúngua, gayáraati gíñe nanáangun núngua luágu (nadímurejaña méme queiési ában lülü táu). ²² ¿Jarásan Hebréona jagía? Áu sun. ¿Linásiñuna Israél jagía? Áu sun. ¿Linébaanfaangu Abrahám jagía? Linébaanfan gíñe áu. ²³ ¿Esériwidutiña

lun Crístu jagía? Sügütimaatina jáu láu sun nadímurejaña lan queísi ában lülü táu dan le naríñaguni. Ñadágimeinjaadina sügü jáu, beíwaadina sügü jáu, dáüwaadina sügü jáu, sarágujali weíyaasu yaráfa nan lun noúnwen. ²⁴ Seíngüjali weíyaasu jabeíchunina juríu láu darándi-néfu beíti. ²⁵ Ürüwa weíyaasu jíchaagun Rómána wéwe nuágu, ában weíyaasu jachüragun juríu dübü nuágu. Ürüwa weíyaasu tabúluchun ugúnein to ídaanboun náfayaja náu, ában weíyaasu sügütina ában áriebu lúma ában wéyu anágü baránaja lárigiñe tabúluchun ugúnein náu. ²⁶ Aweíyasujaadina sarágu luágu luwádigimari Wabúreme, áni luágu buri weíyaasu ligía daríguaadina núngua lídan pelíguru dúnarugu, jádan jíwerutiña, jádan nupaísanu, lúma jádan teréncha. Daríguaadina núngua lídan pelíguru ubúruyu, áraabu, lúma baránaja, lúma lídan pelíguru jádan güri-gia aríñagutiña luágu idújeñu jamá lueígiñe Jesucrístu, le jayéeni. ²⁷ Deréti nuwádigimaridun láu sarágu lénreengúnga, reídeijadina marúmugunga sarágu weíyaasu, súfurijadina ilámaü lúma mágürabu, ayúnaraadina gíbe, súfurijadina lidíliga lúma tilóúgua anáanguni.

²⁸ Bougudi lueí buri cátei le lúma buri ámu cátei, ságü wéyu nasándiruni lijürü nidíjeri jawágu tilana sun ligílisi. ²⁹ Ánjein débili lubeí ában güri-gia, sandítina camá jamuga áu débilibei. Ánjein áburuja ában güri-gia lídoun figóu, weíríti nigárigu luágu. ³⁰ Ánjein lúnti lubeí napántajan lun gayáraabei lan jerésibirunina queísi apóstolu, napántajaba láu buri cátei le, le arúfudubalin nidébilin. ³¹ Búngiu, le Lubúngiute áni Lúguchi

Wabúreme Jesucrístu, le únbei lúnti lan líchugúniwa uweíríguni lun sun dan, subúdi lumúti luágu inárüni lan nariñagubei. ³² Dán meja le ubúrugu nubeí Damásco, ába líchugun gumádimati le esériwidubei lun urúei Aréetas oúnigirutiña luágu buri lubéneri fulásu ligía lun janügünina adáüra. ³³ Ába jaráriragüdünina numádagu lídan ában faniñe lídaangiñe ában funédere láni lubárierun ubúrugu, ítara líña neséfurun jájaburugugiñe náganiñu.

12

Labájüdagun Páblo luágu buri cátei le larúfudubei Jesucrístu lun

¹ Magañeirunti gürígia ni cáta láu ladímurejan buídu luouúgua. Láu sun líra, nabájüdagua jun guetó luágu buri cátei lé meja larúfudubei Jesúsu nun. ² Catoúrusu irúmu guetó lueígiñe nanügüniwa lídoun lürüwan siélu, áu le afiñebei luágu Crístu. Ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí nügubu nídin, lúmoun máma lan láu, Búngiu asúbudirubalin. ³ Subúdi numúti luágu barüwa nan lídoun lürüwan siélu, le méme gíribei paraíso, ibídiñeti nun ánjein láu sun lubeí nügubu o máma lan láu sun nügubu, Búngiu rügüñein asúbudirei. ⁴ Ñi siélu, arúfudati Búngiu cátei nun lé buri uágubei siñá lan nadímurejan ni ca un ladüga arámudaguati buri cátei ligía lueí jasúbudin gürígia. ⁵ Gayáraati jamúga napántajan luágu naríjini buri cátei líra, láu sun líra, siñáti napántajan nuouúgua, nadímurejanrügü luágu luweírín mabáfu nan nurúmawagua. ⁶ Láu sun ánjana lan jamúga busén nadímurejan buídu nuouúgua, máma jamúga libídiouniga áu líra,

lugúndun inárüni lan jamúga le naríñagubei luágu le asúseredubei nun. Madügün nubeí lun úa lan ni ában anügütina weíri sügü láu laríjinina o sügü lan láu le lagáambubei naríñagun.

⁷ Buídu buríti bugája cátei lé buri larúfudubei Búngiu nun siélu darí jamúga lun gayára lan napántajan luágu. Lun mámabei lan lúba, ába líchugun ában sándi nuágu camá jamuga ában jíyu charúñu nuágu, liábin quei ában lumégen Máfia lun lasúfuriragüdüñina. ⁸ Ürüwaali weíyaasu namúriajan lúma Nabúreme Crístu lun lagídaruni sándi ligía nueí, ⁹ laríñaga Nabúreme nun. “Anájein búma láu nínsiñejabu, áni buídurügüti líra lun bawánduni sun asúfuriruni, buítimaati laríjin nubáfu jawágu gürígia dan le débili jamá.” Gúndaatina lubeíti láu nidébilin, lun larúfuduni Crístu lubáfu nuágu. ¹⁰ Ligía nagúndaarúnbei láu débili, anabúni, mégei, eíbaajoúni, lúma buri lénreengúnga le nasúfurirubei luágu nesériwidun lun Crístu, lugúndun dántima le débili nan, weíritimaabei nasándiruni lubáfu Crístu nuágu.

Lidíjeri Páblo jawágu tílana ligílisi Coríntona

¹¹ Ábanjadina lülü táu láu nadímurejan buíti nuouúgua, áni jugúya adügagüdübalin nun, lugúndun jugúya yebe lúnbei jadímurejan buídu nuágu, máma áu. Múnabuntina sügü jáu súper-apóstologu ja jafálarubaña, láu sun ni cáta nan. ¹² Lídan wadágimanu le nadügübei láu sarágu gurásu jagánagua, arúfudúati láu seíni lúma miláguru weíríti le nadügübei luágu ában lan apóstolu tímatimaati áu. ¹³ Mouserun numútün ünabu jaweí tílana tíbiri

ligílisi, ánjein gubeírügü láu lubeí meréde nan quei ában ijürügu jun. ¡Ferúduna jumána luágu líra!

¹⁴ Guetó aráanseedina lun nídin bisídaün lürüwan weíyaasu, áni mámabadina ában ijürügu jun. Mára náluguñein le júmabei, jugúya nálugubei lun jedéregeragun júngua le gumúti lun Crístu. Ítara jíña nun queísi isáanigu, áni agübürigu lúnbaña jóundarun seínsu jabá jasáanigu, máma isáanigu jabá agübürigu. ¹⁵ Nagástarubei le númabei láu ugúndani juágu, daríme lun níchaagun núngua le gumúti luágu jufúleisein lun gayáraabei lan jeíbugun buídu lúma Crístu, láu sun genége láni luágu dántima lan le jínsiñe jumá nun, mínsiñetimaatina jun.

¹⁶ Añájein, láu sun subúdi jamáni luágu meréde nan quei ában ijürügu jun, aríñagatiña luágu barü nan seínsu júmagiñe lídan ámu luwúyeri láu íbíbuni.

¹⁷ ¿Ayéeda numútün funági láu ában jádaangiñe gürígia ja noúnajabaña jun lun lanügüni seínsu júmagiñe nubá? ¹⁸ Amúriajatina lúma Títo lun lídin bisídaün, oúnaja áu ában idújei lúma. ¿Yéegua lumútün funági Títo? ¿Ma ában láu woúserun wagía biángubei, áni ában méme Sífiri Sándu abúgurubalíwa?

¹⁹ Fágua jarítaguatün luágu weséfuraguña lan woúngua jigíbugiñe, máma líña. Lubáragiñe líra, wadímurejaña ligíbugiñe Búngiu queísi lánigu Crístu. Sun le aríñaga wamáalíbei, waríñaguñein lúnrügü jawáanserun lídan jeíbugun lúma Búngiu, nidújeñu jínsiñetiña nun. ²⁰ Nidíjeritina lueí dan lánme nídin aríjaün, fágua madárirun nubádün agáburida queísi nabúseerun jamúga nadárirunün, ábame magúndaanbadün lan láu ébechuni le lúnbei

níchuguni juágu. Nidíjeritina lueí nadárirunün ageíndagua, láu gimúgaü, lúma igáñi tídan janígi, láu jáfaagun lun jawáanserun láu jünabudagüdüniña jidújeñu lueígiñe Jesucrístu, láu marásualugu, agúseragüdüña jidújeñu, láu pántaü, lúma lídan chagáguaü. ²¹ Nidíjeritina lueí lídan lánme nídinya bisídaün, lanügagüdüniña Nubúngiute busíganu jáu, lueí giñe nayájun jawágu sarágu jídaangiñe ja afigounjañabaña lúmagiñe binárü áni mígirun jamágili iwíyei, salúfuri, lúma buri ámu luwúyeri wuríbani.

13

Ewéridijani lúma lagúmujoún buri mábugaü

¹ Nijánme lürüwan weíyaasu nídín bisídaün. Dánme le nachülürün júmoun, lagúseragüdüwaba cáda ában le gadúnrunti ánjein añájein lubeí biáma o ürüwa geféentiña luágu lidúnrun. ² Luágu meja libíaman nuweíyasun júmoun, wéridi numútiña meja ja adáagubaña wuríbani lun jasáansiraguni jagáburi. Láu sun díse nan jueí guetó, naríñaguñaya joun sun ja asígirubaña adáagua wuríbani, luágu dánme lan nídín bisídaün lürüwan weíyaasu, nasúfuriragüdübaña lan láu ában érei weíríti. ³ Narúfudubeiti jun luágu adímureja lan Crístu nídaangiñe. Áni medébilinti Crístu lídan ligáburi louserunün, arúfudarügü lumúti luweírín lubáfu jagánagua. ⁴ Inárüni luágu jilá lan luágu gurúwa queísi débiliti, ába labágaridun láu lubáfu Búngiu. Débilitiwa giñe queísi ligía dán meja le laganouñbei ya ubouágu, áni quei sará lan Crístu lídaangiñe ouweni láu sun lubáfu Búngiu luágu, wachülürüba

júmoun láu sun lubáfu Búngiu wawágu ladüga lídaañadiwa lan ában lúma Crístu.

⁵ Joúchagua jumá júngua lun jaríjini ánjein lánigu jubeí Crístu le tímatimaati, joúchagua jumá júngua, mouchugua jumána. ¿Ibidiñeti jun luágu níjein lan Crístu jídan ánjein afíñe jubeí le tímatimaati luágu? ⁶ Agúrabatina jasúbudiruni luágu afíñe wamá luágu Crístu le tímatimaati, áni níjein lan agánawa wádan láu sun lubáfu, ⁷ ladüga mabúseerun wamá warúfuduni wabáfu quei apóstolugu láu wasúfuriragüdünün luágu luríban jigáburí. Busénrügütiwa lun buídu lan jeíbugun lúma Búngiu láu sun jamúga ígirúa wamá marúfudunga wabáfu quei apóstolugu. ⁸ Dan rügüñein múaran lan lagáburidun gürígia lúma linárün Búngiu, labúseerúa larúfudúniwa nubáfu queísi apóstolu lun nasúfuriragüdüni gürígia luágu lifígoun, dan le buídu lan joúdin lúma Búngiu, mabúseerúnwati narúfuduni nubáfu láu abeíchuni. ⁹ Gúndaatina lun naganouñ quei mabáfuti ánjein buídu lubeí jigáburí, áni wayúmuraguamémeba lun jiábin lun jabuídurun le gumúti. ¹⁰ Nabürüjañoun gárada to jun lubáragiñe nídin aríjaün, lun gayáraabei lan jasáansiruni jigáburí lubáragiñe nachülürün júmoun, lun memégeirúniwa lan narúfuduni nubáfu juágu quei apóstolu láu nasúfuriragüdünün. Lugúndun rulumuti Búngiu ubáfu nun queísi apóstolu lun nawáanseragüdünün lídan jeíbugun lúma, máma lun neréderunün lueí.

¹¹ Guetóti, nidújeñu, buídulá lídin jun. Áluga jumá lun jabuídurun le gumúti lídan jigáburí, ragújuma dügüdaguatü, abágarida jumá lídan úarani lúma darángilaü. Ítara lúba júmabei lan Búngiu láu

lidárangilan lúma línsiñejabu. ¹² Chúgua jumá júngua lídan líri Wabúreme lun jarúfuduni luágu lídaañadiwa lan ában wámagua. ¹³ Mábuga jáña sun wadújeñu lídan affiñeni jun.

¹⁴ Resíbi jumeí labíniragüle Jesúsu, lúma línsiñejabu Búngiu, sandí jumeíme Sífiri Sándu júmagua. Ítaralá.

Lerérún Búngiu To Lánina Iséri Darádu
New Testament in Garifuna (HO:cab:Garifuna)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Garifuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Garifuna [cab], Honduras

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Garifuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
df8e4807-f4f9-5f4a-ab14-d1f7ffe98b0a